

M.Ü. ORTA DOĞU VE İSLAM ÜLKELERİ ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA TEZLERİNİN YAZIMINDA UYULMASI
GEREKEN KURALLAR

GENEL KURALLAR

Tez anlaşılır olmalı, yazım kurallarına uygun ve yalın bir dille yazılmalıdır. İmlâ ile ilgili hususlarda *Türk Dil Kurumu İmlâ Kılavuzu*'na müracaat edilmelidir.

SAYFA DÜZENİ

Tez yazımında A4 (219 x 297 mm) beyaz kâğıt kullanılmalıdır. Roma rakamlı sayfalar tek taraflı, sonraki kısım tek ya da çift taraflı olarak kullanılabilir.

Yazı Karakteri ve Satır Aralığı

Tez, Times New Roman, 12 punto ve normal yazı karakteri ile yazılmalı ve satır aralığı 1,5 olmalıdır.

Harf Büyüklükleri

Bölüm Başlıkları, 12 punto, tümü büyük ve koyu, sayfaya ortalanmış;

Ana Bölüm Başlıkları, 12 punto, tümü büyük ve koyu, paragraf başıyla aynı hizada;

Alt Bölüm Başlıkları, 12 punto, ilk harfleri büyük ve koyu, paragraf başıyla aynı hizada;

Derece Alt Başlıkları, 12 punto, ilk harfleri büyük, italik ve koyu, paragraf başıyla aynı hizada,

Tez metni ise, 12 punto ve normal yazı karakteri ile yazılmalıdır.

Dipnot ve açıklamalar, 9 punto, tek satır aralığı, her iki yana yaslanmış şekilde ve sayfanın altında yer almalıdır.

Başlıklardan sonra 6 nk aralık bırakılmalıdır.

Sayfa kenar boşlukları, soldan 3.5, sağdan 2.5, alttan ve üstten 2.5 cm olmalıdır.

İçindekiler, ön söz, özet, abstract ve kısaltmalar listesi Roma Rakamları ile (I, II, III, ...) birden başlatılarak ilk sayfada numara gözükmeyecek şekilde sağ alt köşede verilir; Giriş ve Tez metni ana bölüm sayfa numaraları ise Arap rakamları ile (1, 2, 3, ...) sağ alt köşede verilmelidir.

Sayfa numaraları, 12 punto, koyu olarak sayfanın alt kısmında ve sağa dayalı olarak yazılır.

Her paragrafın ilk satırı, 1.25 cm içeriden (sol sekme / tab) başlatılmalıdır.

Paragraflar iki yana yaslanmış olmalı ve bu paragraflar arasında 6 nk boşluk bırakılmalıdır.

Her ana bölüm yeni bir sayfadan başlatılmalıdır.

BÖLÜMLER

Bölüm Başlıkları

Giriş ile Tez metninin ana bölüm ve alt başlıkları Arap rakamları ile (1, 1.1, 1.1.1. şeklinde) numaralandırılmalıdır. Ön Söz ve Son Söz (Sonuç) başlıklarına ise numara verilmez.

Bir bölüm başlığından hemen sonra bir alt bölüm başlığı başlanmamalı, bölümleri tanıtmaya yönelik en az bir geçiş paragrafı yazılmalıdır.

Şekiller

Şekil numarası ve açıklaması şeklin altında ve şekilden sonra 1 satır boşluk bırakılarak yazılmalıdır.

Şekillere her ana bölümün numarası ile başlayan ve o bölümün kaçınıcı şekli olduğunu gösterecek şekilde numara verilmelidir. Örneğin 3. bölümün 2. şekli, “Şekil 3.2” olarak numaralandırılır.

Şeklin açıklaması, şeklin numarasından sonra bir karakter boşluk bırakılarak, ilk sözcüğün ilk harfi büyük, diğer harfleri küçük olacak şekilde ve koyu yazılmalıdır.

Şekiller ve başlıkları metin içinde ortalanmalıdır.

Bir yayından aynen alınan şekillerde şeklin kaynağı, şeklin altında yazıldıktan sonra referans olarak gösterilmelidir. (Örnek: B. Karamağaralı, *Ahlat Mezar Taşları*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1992, s. 282, Fotoğraf 7)

Tablolar

Tablo numarası ve açıklaması tablonun üstüne yazılmalıdır. Açıklama ve tablo arasında bir satır boşluk bırakılmalıdır.

Tablolar, her ana bölümün numarası ile başlamalı ve o bölümün kaçınıcı tablosu olduğunu gösterecek şekilde numaralandırılmalıdır. Örneğin, 3. bölümün 2. tablosu: “Tablo 3.2.” vb.

Tablonun açıklaması, tablo numarasından sonra bir karakter boşluk bırakılarak, ilk sözcüğün ilk harfi büyük, diğer harfleri küçük olacak şekilde koyu olarak yazılmalıdır.

Tablolar ve başlıklar metin içinde ortalanmalıdır.

Bir yayından alınan tablolarda tablonun kaynağı tablonun altında yazıldıktan sonra referans olarak gösterilmelidir.

ALINTI, ATIF VE REFERANSLAR

Alıntı (doğrudan alıntı)

Tezde, kaynaklardan yapılan alıntılar, ya aynen aktarılır (doğrudan alıntı) veya özü değiştirilmemek kaydıyla tezi yapanın kendi cümleleriyle özetlenerek yahut yorumlanarak (dolaylı alıntı yöntemiyle) verilir. Her iki durumda da, alıntı yapılan kaynağa (metin, tablo, şekil vb.) mutlaka atıfta bulunulmalıdır. Bu konuda aşağıdaki ilkeler uygulanır.

Kaynaktan aynen alınan bilgi (*quotation*) çift tırnak içinde (“...”) düz karakterle yazılır. Tezi hazırlayanın, kaynaktaki bilginin özünü değil, biçimini değiştirerek yaptığı alıntılar ise, çift tırnak arasına alınmadan yapılır. Her iki alıntı türünde de, ilgili kaynağa mutlaka atıf yapılır ve atıflar otomatik olarak numaralandırılır.

Tezde, doğrudan alıntılarda kaynaktan aynen aktarılan bilgilerin tamamı verilebileceği gibi, örneğin cümle, paragraf veya sayfalar halindeki bilginin sadece belli kısımları da verilebilir. Bu durumda, cümlelerde belli kelimelerin, çeşitli cümle, paragraf veya sayfaların atlanarak verildiğini göstermek üzere, atlanan yerler üç nokta (...) ile belirtilir.

Kaynaklardaki bilgilerin aynen aktarılması durumunda, noktalama işaretleri ve çeviri yanlışları dâhil olmak üzere harf, cümle, tarih, yer vb. gibi yanlışlıklar da olduğu gibi aktarılır. Tezi hazırlayan kişi, kaynak metindeki yanlışlıkları düzeltmek veya metne açıklık getirmek isterse, doğru bilgi veya yazar açıklaması yanlış bilgiden hemen sonra köşeli parantez içinde gösterilir.

Kaynaklardan aynen yapılan alıntılar, bir cümleyi aşmayacak uzunluktaysa, tez metni içinde verilir. Daha uzun alıntılarda, alıntının ilk ve son satırları ile tez metni arasında 1.5 aralık boşluk bırakılarak, alıntı ile metnin ayırt edilmesi sağlanır. Bu tür alıntılar için, 10 punto yazı karakteri kullanılır ve alıntı bloklanarak 1 cm. içeriden verilir.

Transkripsiyon

Enstitüde hazırlanacak dil, edebiyat ve tarih tezlerinde, ulusal ve uluslararası kabul gören transkripsiyon sistemlerinden biri esas alınmalıdır. Tezde hangi sistemin esas alınacağı danışman tarafından belirlenir ve esas alınan transkripsiyon sistemi çalışmanın önsözünde belirtilir (*MEB İslam Ansiklopedisi*, *TDV İslam Ansiklopedisi*, *Eİ²* gibi). Metinde mutlak surette imla ve transkripsiyon birliği sağlanmalıdır. Dizin ihtiva eden dil ve edebiyat tezlerinde dizinin hazırlanmasında ise Cibakaya programı kullanılmalıdır.

Atıflar (Dipnot ve Açıklamalar)

Dipnotların Yeri ve Numaralandırılması

Dipnotlar sayfa altında yer alır. Metin içinde yer verilmeyen alıntılar veya metnin ilgili sayfasındaki herhangi bir bilgiyle ilgili kısa açıklama, karşılaştırma veya yorumlar için de

dipnot verilir. MS Office/Word yazımında dipnot seçenekleri otomatik olarak düzenlemeleri yapmaktadır.

Kaynak göstermek veya açıklama yapmak amacıyla verilenler dışında sadece bir kavramı aydınlatmak için verilen açıklama dipnotları Arap rakamları (1,2,3...) yerine *, ** şeklinde sembollerle de gösterilebilir.

Referans Dipnotları ile İlgili Kurallar

Referans dipnotlarında, ilgili kaynağa ilk kez referans veriliyorsa, bu referansta, eserle ilgili mevcut bibliyografik künyenin tümü, aşağıdaki sırayla yer alır:

Yazar adı ve soyadı, *eser adı* (italik dizilecek), yayına hazırlayanın (hızl.) [editör (ed.), çeviren (çev.) veya çizer adı ve soyadı, cilt (C., Volume, Tome/Tom), sayı/numara, yayınevi, baskı/basım (bs.), seri, yayın yeri, yayın tarihi ve sayfa numarası.

Örnek:

Kitaba Referans

Ahmet Caferoğlu, *Türk Dili Tarihi*, I, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, Genişletilmiş 2. Baskı, İstanbul 1970, s. 66.

İbrahim Kafesoğlu, *Türk Millî Kültürü*, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2000, s. 28.

Teze Referans

Tezlerde: Yazar adı ve soyadı, *tez adı* (italik dizilecek), cilt (C., Volume, Tome/Tom), tezin yapıldığı üniversite, enstitü, tezin türü (Doktora Tezi, Yüksek Lisans Tezi), şehir, yıl ve sayfa numarası.

Örnek:

Levent Coşkun Erkekoğlu, *Seküler İktisadi Doktrin*, Marmara Üniversitesi Orta Doğu Ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul 2015, s. 91.

Fikret Turan, *Old Anatolian Turkish: Syntactic Structure*, Ph.D. Dissertation, Cambridge, Massachusetts, Harvard University The Department of Near Eastern Languages and Civilizations UMI, 1996, s. 257.

Makaleye Referans

Makalelerde: Yazar adı ve soyadı, “makale adı” (tırnak içinde yazılacak), *makalenin yayınlandığı dergi* (italik), cilt, sayı (yıl), sayfa.

Örnek:

Reşit Rahmeti Arat, “Uygurca Yazılar Arasında”, *Türk Tarih, Arkeologya ve Etnografya Dergisi*, III (1936), s. 101-112.

Saadet Çağatay, “Eski Osmanlıca’da Fiil Müştakları”, *A.Ü. DTCTF Dergisi*, C. V, S. 4 (1947), s. 353.

Ansiklopedi Maddesine Referans

Ansiklopedi maddelerinde: Yazar adı ve soyadı, “madde adı”, ansiklopedi adı, cilt, sayfa.

Örnek:

Faruk Sümer, “Oğuzlar”, *İslam Ansiklopedisi*, IX, s. 378-387.

Cl. Cahen, “Ghuzz”, *EL²*, II, s. 1006-1010.

Referans dipnotlarında, aynı kaynağa iki kez veya daha fazla atıfta bulunuluyorsa, yukarıdaki bilgiler kısaltılarak verilir.

Örnek:

İbrahim Kafesoğlu, *Türk Millî Kültürü*, s. 243.

Saadet Çağatay, “Eski Osmanlıca’da Fiil Müştakları”, s. 354.

Dipnotlarda, faydalanılan kaynaklara yapılan ikinci ve sonraki atıflarda eser adları *a.g.e.* (adı geçen eser), *a.g.m.* (adı geçen makale), *a.g.t.* (adı geçen tez) şeklinde kısaltılabilir.

İnternet kaynağına yapılan atıflarda kaynağın internet adresinin yanı sıra erişim tarihi de parantez içerisinde verilmelidir.

Yazar Adı

Dipnotta, yazar adları, kaynak kitabın iç kapağında verildiği şekilde tekrarlanır, yani önce yazar adı, (varsa önce ilk, sonra ikinci adı), sonra yazarın soyadı belirtilir.

İki veya üç yazarlı eserlerde, her yazarın adı, eserin iç kapağında verilen sırayla ve aralarına virgül konularak verilir.

Üçten fazla yazarı olan eserler için, sadece ilk yazarın adı ve soyadı verildikten sonra “ve diğerleri” anlamına gelen “vd.” ibaresi kullanılır.

Bibliyografyanın Tertibi

Bibliyografya; yazarın soyadı, adı, *eser adı* (italik dizilecek), yayına hazırlayanın (hızl.) [editör (ed.), çeviren (çev.) veya çizer adı ve soyadı, cilt (C., Volume, Tome/Tom), sayı/numara, yayınevi, baskı/basım (bs.), seri, yayın yeri, yayın tarihi şeklinde verilir.

Örnek:

Caferoğlu, Ahmet, *Türk Dili Tarihi*, I, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, Genişletilmiş 2. Baskı, İstanbul 1970.

Kafesoğlu, İbrahim, *Türk Millî Kültürü*, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2000.

Bibliyografya kendi içerisinde, arşiv kaynakları, yayınlanmış belgeler, kaynak eserler, araştırmalar vb. şeklinde kısımlara ayrılabilir.

ÖN KAPAK, İÇ KAPAK VE SIRT YAZISI

Ön Kapak

Tezin ön kapağının üst kısmına büyük harflerle sırasıyla, Üniversite, Enstitü, Ana Bilim Dalının adı, orta kısmına tez başlığı ve hangi program tezi olduğu (Yüksek Lisans Tezi veya Doktora Tezi) hazırlayanın Adı ile Soyadı, alt kısmına ise tezin hazırlandığı şehir (İstanbul) ve bitiş tarihi yazılmalıdır (Bkz. Ek A).

İç Kapak Yazısı

Tezin iç kapağında, dış kapaktan farklı olarak, hazırlayanın adından sonra büyük harflerle unvanıyla birlikte tez danışmanının adı ve soyadı yazılır (Bkz. Ek B).

Sırt Yazısı

Tezin sırt kısmında üstten alta doğru büyük harflerle sırasıyla, hazırlayanın Adı Soyadı, tez başlığı, hazırlandığı şehir (İstanbul) ve bitiş tarihi verilmelidir.

ÖN KAPAK ÖRNEĐİ

EK A

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
ORTA DOĞU VE İSLAM ÜLKELERİ ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
ORTADOĐU EKONOMİ POLİTİĞİ ANABİLİM DALI

TEZ ADI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZİ HAZIRLAYAN ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI

İSTANBUL 2016

EK B

İÇ KAPAK ÖERNEĞİ
T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
ORTA DOĞU VE İSLAM ÜLKELERİ ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
ORTADOĐU EKONOMİ POLİTİĞİ ANABİLİM DALI

TEZ ADI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZİ HAZIRLAYAN ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI

TEZ DANIŐMANI:

İSTANBUL 2016

EK C

SIRT YAZISI ÖRNEĐİ

TEZİ HAZIRLAYANIN ADI SOYADI TEZİN BAŞLIĞI İSTANBUL 2016